

De bloedbruidegom

1. Mozes	2
Mozes wordt de zoon van farao	3
Mozes handelde in geloof	3
Mozes en Jethro	4
Mozes keert terug naar Egypte	5
Israël als eerstgeboren en dé Eerstgeborene	9
De HEERE zocht Mozes te doden	10
De besnijdenis van Mozes' zoon	11
Huwelijk tussen Zippora en Mozes	12
Gersom de eerstgeborene van Mozes	13
Mozes en Aäron zijn één	14

1. Mozes

Exodus 4 : 18-31 en 5 : 1 *

- 18 Toen ging Mozes heen, en keerde weder tot Jethro, zijn schoonvader, en zeide tot hem: Laat mij toch gaan, dat ik wederkere tot mijn broederen, die in Egypte zijn, en zie, of zij nog leven. Jethro dan zeide tot Mozes: Ga in vrede!
- 19 Ook zeide de HEERE tot Mozes in Midian: Ga heen, keer weder in Egypte, want al de mannen zijn dood, die uw ziel zochten.
- 20 Mozes dan nam zijn vrouw, en zijn zonen, en voerde hen op een ezel, en keerde weder in Egypteland; en Mozes nam den staf Gods in zijn hand.
- 21 En de HEERE zeide tot Mozes: Terwijl gij heentrekt, om weder in Egypte te keren, zie toe, dat gij al de wonderen doet voor Farao, die Ik in uw hand gesteld heb; doch Ik zal zijn hart verstokken, dat hij het volk niet zal laten gaan.
- 22 Dan zult gij tot Farao zeggen: Alzo zegt de HEERE: Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël.
- 23 En Ik heb tot u gezegd: Laat Mijn zoon trekken, dat hij Mij diene! maar gij hebt geweigerd hem te laten trekken; zie, Ik zal uw zoon, uw eerstgeborene doden!
- 24 En het geschiedde op den weg, in de herberg, dat de HEERE hem tegenkwam, en zocht hem te doden.
- 25 Toen nam Zippora een stenen *mes* en besneed de voorhuid haars zoons, en wierp die voor zijn voeten, en zeide: Voorwaar, gij zijt mij een bloedbruidegom!
- 26 En Hij liet van hem af. Toen zeide zij: Bloedbruidegom! vanwege de besnijdenis.
- 27 De HEERE zeide ook tot Aäron: Ga Mozes tegemoet in de woestijn. En hij ging, en ontmoette hem aan den berg Gods, en hij kuste hem.
- 28 En Mozes gaf Aäron te kennen al de woorden des HEEREN, Die hem gezonden had, en al de tekenen, die Hij hem bevolen had.
- 29 Toen ging Mozes en Aäron, en zij verzamelden al de oudsten der kinderen Israëls.
- 30 En Aäron sprak al de woorden, die de HEERE tot Mozes gesproken had; en hij deed de tekenen voor de ogen des volks.
- 31 En het volk geloofde, en zij hoorden, dat de HEERE de kinderen Israëls bezocht, en dat Hij hun verdrukking zag, en zij neigden hun hoofden, en aanbaden.

- 1 En daarna gingen Mozes en Aäron heen, en zeiden tot Farao: Alzo zegt de HEERE, de God van Israël: Laat Mijn volk trekken, dat het Mij een feest houde in de woestijn!

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

Hier zijn we terecht in de oudtestamentische geschiedenis van de roeping van Mozes om het volk van Israël uit Egypte te leiden, dwars door de woestijn naar het bekende beloofde land. In het voorgaande Schriftgedeelte, het voorgaande hoofdstuk met name, wordt gesproken over de roeping van Mozes bij de brandende braambos. De Heer kiest Mozes uit om de leider te worden van het volk Israël, van "de kinderen Israëls", die tot dan toe in Egypte woonden en in slavernij waren. Het was de bedoeling dat zij uit die slavernij, uit dat diensthuis, zouden worden geleid. Uiteindelijk zouden zij in het beloofde land - in Kanaän - moeten komen. Deze geschiedenis is gecompliceerd. Er zit veel aan vast, omdat juist deze geschiedenis van de roeping van Mozes, een heleboel dingen in zich bergt. In de eerste plaats natuurlijk de omstandigheden van Mozes zelf. In de tweede plaats omdat de geschiedenis van Mozes wat te maken heeft met de geschiedenis van Israël. Of anders gezegd: de roeping van Mozes heeft te maken met de roeping van Israël in die dagen, in het verleden dus. Maar bovendien is het zo, en dat is nog veel belangrijker, dat de roeping van Mozes en de roeping van Israël samen een beeld zijn van het in werking treden van het Nieuwe Verbond. Hier gaat het om het begin van het Oude Verbond. Je kunt eventueel zeggen: het begin van de "bedeling van de wet", maar in ieder geval is dat het Oude Verbond. Het begin van het Oude Verbond is tegelijkertijd een beeld van het Nieuwe Verbond, zodat in de roeping van Mozes niet alleen het begin ligt opgesloten van het Oude Verbond, maar ook dat van het Nieuwe Verbond. Daarom is het zo'n ingewikkeld verhaal. En daarom worden er ook zoveel details genoemd, die bepaald niet schokkend zijn voor de loop der geschiedenis, maar die wel degelijk van belang zijn voor de geestelijke betekenis en voor dat wat God ons heeft willen openbaren.

We kennen uiteraard de geschiedenis van Mozes, hoe hij oorspronkelijk geboren werd in slavernij en eigenlijk bestemd was voor de dood, omdat de Farao nou eenmaal bepaald had dat alle jongetjes uit het volk van Israël gedood moesten worden. En u kent hoogstwaarschijnlijk de geschiedenis van hoe Mozes in een biezen mandje gelegd en op de Nijl gezet wordt. De Nijl is op zichzelf een beeld van het leven van Egypte, omdat de vruchtbaarheid van Egypte nu eenmaal afkomstig is uit de wateren van de Nijl. Aan dat water wordt Mozes als het ware overgegeven. Via de weg van dat water komt hij dan terecht aan het hof van Farao, eenvoudig omdat hij "uit het water getrokken" wordt door de dochter van Farao. Dat is wat zij zelf zegt in Exodus 2.

Exodus 2 : 10

10 En toen het knechtje groot geworden was, zo bracht zij het tot Farao's dochter, en het werd haar ten zoon; en zij noemde zijn naam Mozes, en zeide: Want ik heb hem uit het water getogen.

"Knechtje" wil zeggen "het jongetje". Dit is een bekende geschiedenis. Deze Mozes wordt gevonden door de Egyptische prinses, die dan een voedster zoekt voor het jongetje. Daardoor kon Mozes gewoon weer terug komen bij zijn moeder, die bovendien de tante was van zijn vader. Jochebed was namelijk de "moei", de tante van Amram. (Exodus 6 : 19; Numeri 26 : 59) Die situatie komt bij de aartsvaders ook nogal eens voor. Maar in ieder geval, hij komt terecht bij zijn moeder en daar wordt hij door gezoogd. Dat wil zeggen dat hij daar opgroeit, totdat hij waarschijnlijk 12 jaar wordt, maar we weten niet hoe dat precies zit. Uiteindelijk komt hij terecht aan het hof, bij Farao's dochter en dan krijgt hij zijn naam mee: "Mozes".

Mozes wordt de zoon van Farao

Het opmerkelijke is dat bij deze gebeurtenis in Exodus 2 : 10 Mozes tot zoon wordt van Farao's dochter. Dat is een ingewikkelde manier om te zeggen dat hij de zoon wordt van de Farao. Maar zo ligt het wel, want zoals bekend, de zoon is de erfgenaam en hij wordt dus de erfgenaam van Farao's dochter en daarmee feitelijk ook de erfgenaam van Farao zelf. Hij komt in de positie terecht die eigenlijk eens Jozef had ingenomen, want die nam ook zo'n positie in. Een vergelijkbare althans. Dus Mozes werd eigenlijk "tot zoon van Farao" en hij wordt genoemd "Mozes". Want ze zei: "Ik heb hem uit het water getogen". Dat is de betekenis van de naam Mozes. De Hebreeuwse naam van Mozes is eigenlijk gewoon "Mosje", of zoals de Duitsers het zeggen: "Moze", of afgekort in het Jiddisch: "Moos". Dat woord betekent in het Hebreeuws "getrokken". Het eigenaardige is dat het maar een paar keer in de Bijbel voorkomt. Dat is namelijk hier en nog twee keer. (2 Samuël 22 : 17; Psalm 18 : 16) In alle drie de Bijbelteksten wordt er meteen bij gezegd dat het gaat om "uit het water trekken". Het woord "Moos" of "Mosje" betekent dus "het trekken" of eventueel "redden". Dat er elke keer dat het in de Bijbel voor komt bij staat dat het "uit het water getrokken" is, is van belang. Het blijkt namelijk dat, als we uitgaan van de Egyptische betekenis van de naam Mozes, het dan wel degelijk letterlijk betekent "uit het water getrokken". In het Hebreeuws wordt het vertaald met "getrokken", maar dan wordt er expres nog bij gezegd dat het toch uit het water is en dat is ook de conclusie die je hier moet trekken.

Je moet er vanuit gaan dat deze Egyptische prinses nu eenmaal geen Hebreeuws sprak of een Hebreeuwse naam gaf, maar integendeel, een Egyptische. Hij krijgt dan de goed Egyptische naam Mozes. Zoals de jongens bij ons Jan heten, zo heten ze daar Mozes. Uit de Egyptische koningslijsten kennen we er nog wel meer met die naam. Bijvoorbeeld "Thoetmosis",. Die naam betekent gewoon, de "zoon van Thoet". En verder krijgen we "Ramses", Dat stamt van "Ra", de naam van de god die voorgesteld wordt door de zon. En dan "mses", dat is gewoon de naam Mozes. En "Ra-mses" betekent dus gewoon "de zoon van Ra". "Mozes" betekent alleen maar "zoon". Net zei ik dat het betekent "uit het water getrokken". Dat is nou het aardige, dat betekent het allebei. Daar is dus geen verschil tussen. Want waar komen zonen vandaan? Uit het water. Dat bedoel ik ook in overdrachtelijke zin, maar zelfs in de letterlijke zin is dat zo. Zonen worden ook geboren uit het water. Ik heb het over natuurlijk water, over vruchtwater desnoods. Maar in Johannes 3 zegt de Here Jezus tegen Nicodémus: dat is niet genoeg, je moet geboren worden uit een ander soort water. Je moet namelijk geboren worden uit water en Geest, oftewel uit geestelijk water, om het Koninkrijk Gods te kunnen ingaan of dat te beërven, kortom, om een zoon van dat Koninkrijk te worden. Waarmee je maar weer ziet dat de zoon inderdaad uit het water gehaald wordt.

In de Schrift is in het algemeen het water een uitdrukking van de dood, zodat de zoon tot stand komt door opstanding. Dat is precies wat met Mozes gebeurd is. Mozes was geboren en eigenlijk ook meteen bestemd voor de dood. Want zo was het nu eenmaal bepaald. Hij werd ook overgegeven aan de dood. Men liet hem gaan, deed hem in een biezen mandje en zette hem op de Nijl. Daar ging hij weg, dreef hij af, en dat is feitelijk dood. Dat is namelijk scheiding. Maar wat er gebeurt is, dat hij de wateren van de dood overwint en alleen aan het hof van Farao terecht komt, maar bovendien zelfs teruggegeven wordt aan zijn moeder. Want al die dingen spelen een rol. Nu zien we dat het daarbij inderdaad gaat om dood en vervolgens opstanding. De manier waarop een zoon in de wereld verschijnt, via de weg van dood en opstanding, vinden we in Exodus 4 uitgebreid vermeld.

Mozes handelde in geloof

Exodus 4 : 18a

18 Toen ging Mozes heen, en keerde weder tot Jethro, zijn schoonvader, en zeide tot hem: Laat mij toch gaan, dat ik wederkere tot mijn broederen, die in Egypte zijn, en zie, of zij nog leven.

Hij vertelt dus niet precies wat hij gaat doen, maar wat er aan de hand is, is dat Mozes indertijd, toen hij 40 jaar oud was, wraak nam op één van zijn broederen naar het vlees, vanwege dat een Egyptische man een Hebreeuwse man dood sloeg. Dat staat in Exodus 2 : 11 en dan lezen we in vers 12 dat Mozes erbij was:

Exodus 2 : 12

12 En hij zag herwaarts en gindswaarts; en toen hij zag, dat er niemand was, zo versloeg hij den Egyptenaar, en verborg hem in het zand.

Deze gebeurtenis wordt kennelijk aangehaald in Hebrëen 11, waar het erom gaat dat Mozes in geloof gehandeld heeft. Mozes keek niet links en niet rechts om te kijken of niemand hem zag, maar hij keek alleen of er niemand was. Dat is een heel groot verschil. Hij keek alleen of er niemand anders was die de dood van deze Hebreeuwse man zou wreken. Er was niemand en dus deed hij het zelf. ^{Zie zijlijn 1} Daarmee is Mozes dus een beeld van onze Verlosser. Mozes is een beeld van de Here Jezus, van wie gezegd wordt, in dezelfde Hebrëen-brief, dat Hij kwam om Gods wil te doen. (Hebrëen 10 : 7)

De offerranden die er waren konden de zonden niet wegnemen en aangezien er niemand anders was, kwam Hij. Dat is een principe wat later herhaald wordt. In Openbaring, wanneer daar het boek met de zeven zegelen geopend moet worden, is er ook niemand en dan verschijnt alsnog "het Lam staande als geslacht". (Openbaring 5 : 6) Hij is Degene die de rechten heeft. Hij is Degene die de Losser is. Hier is het Mozes, die de functie van de losser en daarmee van de bloedwreker vervult. Er was niemand anders en dus deed hij het zelf. Later kwam Boaz ook eens een keer in zo'n situatie terecht. Daar ging het niet om een moord of iets dergelijks, maar wel degelijk om het losserschap. Daar ging het om de "go-el", de verlosser en daarmee de bloedwreker. Dat is volstrekt hetzelfde. (Ruth 4 : 14) Het is namelijk het meest naaste familielid. Boaz was degene die zou kunnen lossen, maar de vraag was of er niet eerst een ander was. Er was eerst een ander, maar die deed het niet. Hij wordt niet bij name genoemd, maar het ging erom dat Boaz Ruth en Naomi niet kon lossen. Er was een andere, die eerst in aanmerking kwam. Die deed het niet en daarna kwam Boaz zelf. U ziet hetzelfde principe, dat er eerst gekeken wordt of er niemand anders is en dan blijkt er niemand anders te zijn, of in staat te zijn, om te doen wat er gedaan moet worden. Dan verschijnt hier Mozes en in de geschiedenis van Ruth is het Boaz. Wat ons betreft is het de Here Jezus zelf, waar ze vanzelfsprekend allemaal typen van zijn.

Mozes en Jethro

Mozes is, als hij 40 jaar is, nog aan het hof bij Faraó, maar dan doet deze situatie zich voor. Dan blijkt dat hij moet vluchten voor zijn eigen leven, en dan komt hij in Midian terecht, bij een priester. Daar gaat het nu even om, want dat is een priester met zeven dochters. Die kwamen bij de putten om de drinkbakken te vullen. (Exodus 2 : 16) Dat is een thema dat we ook wel kennen uit de geschiedenis van de aartsvaders, in verband met Izak. Maar dan komen er herders en "ze dreven haar vandaan". Dat gebeurde ook steeds in die dagen van de aartsvaders. Mozes, als de reddende engel, neemt het op voor deze zeven dames. Dan kan het niet uitblijven dat hij inderdaad trouwt met één van de dochters van Jethro, maar zo heet hij hier niet. Hij heet hier "Reüel". De eerste keer dat hij genoemd wordt, heet hij Reüel. "Reüel" betekent "vriend van God". Hij wordt later weer zo genoemd in Exodus 2 : 18 en in Numeri 10 : 29. Dan blijkt duidelijk dat hij het is. Zijn naam is Reüel, maar zijn titel, daar wordt hij meestal bij genoemd, is "Jethro". Dat betekent "de voortreffelijke" of "excellent". Daarom is het hoogstwaarschijnlijk een titel. Het is niet zo vreemd dat hij een titel draagt, want er staat van hem in:

Exodus 3 : 1a

1a En Mozes hoedde de kudde van Jethro, zijn schoonvader, den priester in Midian;

Deze Jethro was dus een Midianiet, maar bovendien was hij priester. Bij dat priesterschap hoorde kennelijk deze titel. Je kunt gevoeglijk aannemen dat elke priester, of de priester van Midian, inderdaad Jethro heette. De koning van Egypte heette altijd Faraó en in de dagen van Abraham, Izak en Jakob, de aartsvaders, heb je steeds te maken met iemand die "Abimélech" heet. Dat is niet een naam, maar een titel. Zo is het hier ook. Deze man is dus inderdaad priester. Mozes is dus feitelijk de zoon van de priester van Midian. Met Midian zijn we weer heel dicht bij huis, want Midian is eigenlijk een beetje familie. Midian is één van de zonen van Abraham. Niet de eerste en ook niet de tweede en daarna weet ik het niet precies, maar hij is een zoon van Keturá. Dus het was familie. Hij stamde ook van Abraham af. Net als Ismaël stammen de Midianieten van Abraham af, dus in de verte was het wel degelijk familie. Maar hoe dan ook, Mozes komt daar terecht bij de Midianieten, bij het familievolk. Zoiets gebeurde ook bij Jakob. Die kwam ook bij zijn familie terecht. David kwam bij Edom terecht en zo zijn er nog meer van die voorbeelden.

Mozes kwam daar terecht, kreeg daar een vrouw en bovendien twee zonen, Gersom en Eliëzer. Die naam Eliëzer kwam ook al voor in de dagen

Zijlijn 1

Mij is het ook anders geleerd vroeger, namelijk dat Mozes bang was dat hij betrappt zou worden, dus die keek eerst stiekem of er niemand was, en toen sloeg hij die Egyptenaar dood. De volgende dag bleek dat er toch mensen waren die hem gezien hadden. Het eigenaardige aan deze geschiedenis is dat het er niet om gaat óf hij gezien werd, want dat werd hij wel degelijk.

van Abram en Izak, als de allereerste zoon van Abraham. Bij gebrek aan lijfelijk zaad van Abram, was de knecht Eliëzer de zoon van Abrams huis. (Genesis 15 : 3) Hier doemt die naam weer op, want Mozes is net als die aartsvaders, een type van de Here Jezus. Zoals Israël in zeker zin haar oorsprong vindt bij Abraham, Izak en Jakob, zo vindt aan de andere kant Israël haar oorsprong bij Mozes. Want als we spreken over het volk Israël, de natie Israël, dan komen we terecht bij Mozes, die Israël uit Egypte heeft uitgeleid. Om die reden vervulde hij ook de rol van de koning of van eventueel het hoofd van de familie. Mozes is dan ook de voorloper van de uiteindelijke Koning over Israël, namelijk de Here Jezus Christus. Dat is in het kort het verhaal.

Mozes blijft nog een jaar of 40 bij zijn schoonvader en is herder. Precies zoals die andere koning David, die vanachter de schapen geroepen werd om Israël te regeren, zo was het bij Mozes dus ook en zo is het met de Here Jezus feitelijk ook. Van Hem wordt immers gezegd dat Hij "de goede Herder is en Zijn leven stelt voor de schapen". (Johannes 10 : 11) Dit wijst op alle manieren naar voren en is profetisch over de Here Jezus zelf.

Mozes keert terug naar Egypte

Nadat Mozes geroepen was, keerde hij terug naar Jethro, zijn schoonvader en zegt:

Exodus 4 : 18, 19

18 ...: Laat mij toch gaan, dat ik wederkere tot mijn broederen, die in Egypte zijn, en zie, of zij nog leven. Jethro dan zeide tot Mozes: Ga in vrede!

19 Ook zeide de HEERE tot Mozes in Midian: Ga heen, keer weder in Egypte, want al de mannen zijn dood, die uw ziel zochten.

Mozes is dan al 80 jaar oud en nog aan het begin van zijn carrière eigenlijk, want hij had het nog nooit verder gebracht dan schaapherder zijn. Dus Mozes keert vanaf de brandende braambos terug naar zijn schoonvader en wanneer hij daar is, zegt hij tot hem: "Laat mij toch gaan". Vervolgens zegt de Heer daar tot Mozes: je kunt rustig gaan, want al de mannen, die je zochten, die op één of andere wijze wat tegen je hadden, die zijn inmiddels gedood. "Al de mannen zijn dood, die uw ziel (= *leven*) zochten". Dus hij krijgt als het ware een soort vrijgeleide mee. Hier wordt Midian dan weer als eerste genoemd om aan te geven dat het uitdrukkelijk gebeurde in Midian, in het land van zijn schoonvader.

Exodus 4 : 20a

Mozes dan nam zijn vrouw, en zijn zonen, en voerde hen op een ezel, en keerde weder in Egypteland; en Mozes nam den staf Gods in zijn hand.

Hij "keerde weder in Egypteland" (of naar Egypteland) "en hij nam de staf Gods in zijn hand", staat er hier ineens bij. We hebben te maken met dat Mozes zijn roeping gaat uitvoeren. Dat is voor het eerst. Hij heeft het allemaal geregeld en nu gaat hij op stap. Hij gaat doen wat de Heere hem had opgedragen te doen. Mozes had daar aanvankelijk nogal tegen geprotesteerd. Hij vond dat hij zelf niet de geschikte man daarvoor was. Hij dacht dat het verstandiger was dat de Heere een ander zou kiezen. Tot op vandaag kun je dat uit Joodse mond nog wel eens horen dat de Heere eigenlijk beter een ander volk had kunnen kiezen. Mozes had wat aarzeling gehad, maar hier is het dan toch zover dat hij naar Egypte gaat. Afdaal naar Egypte, dat een beeld is van de wereld. De slavernij in Egypte is in de eerste plaats een beeld van de slavernij van de mens onder de zonde. Het diensthuis. Een wereld waarin een mens helemaal niet vrij is, maar op één of andere wijze slavenarbeid verricht. Hij heeft niet de vrije keus, maar is aan zijn lot en aan zijn juk overgeleverd. Naar dat diensthuis gaat Mozes.

Hij keert naar Egypteland, op een ezel, met heel zijn familie, zijn vrouw en zijn zonen, en hij heeft "de staf Gods" in zijn hand. Het plaatje dat je dan voor je krijgt, begint verdacht veel te lijken op Maria en Jozef, die vervolgens ook naar Egypte gingen op een ezel. Op de vlucht, omdat hun leven gezocht werd. Het is een overeenkomstig plaatje. Dat is op zich niet zo bijzonder, omdat dit in de hele Bijbel voor komt. Mensen die op stap zijn met een ezel naar Egypte, om daar dan vervolgens uit terug te keren, want dat is de bedoeling. Ook van Abram vinden we in de Bijbel vermeld, dat zodra hij in Kanaän kwam, er hongersnood in dat land kwam en hij door ging naar Egypte. Om vervolgens van daaruit terug te keren naar Kanaän. Hetzelfde gebeurt hier met Mozes en hetzelfde gebeurt later met de Here Jezus. Hetzelfde is uiteindelijk ook met Israël gebeurd. Israël zelf is naar Egypte gegaan en werd er uit verlost. Want op die wijze komt de verlossing tot stand. Dit alles, dit hele principe, daarvan wordt in de Bijbel gezegd dat dit ter vervulling is van de profetie "uit Egypte heb ik Mijn Zoon geroepen". (Hosea 11 : 1)

Het principe blijft dat Egypte een beeld van de wereld is en dat de Zoon Gods uit deze wereld geroepen zou worden. Ik heb al heel vaak in het verleden aangehaald dat de Zoon Gods verwekt werd, of geboren werd, op een bepaalde dag, zoals Psalm 2 zegt: "heden heb ik U gegenereerd".

Dat was de dag waarop Hij opstond uit de dood en vanuit deze wereld getrokken werd en gezet werd in de hemel aan de rechterhand Gods. (Markus 16 : 19; Lukas 22 : 69) "Uit Egypte geroepen" wil dus overdrachtelijk zeggen: uit deze wereld geroepen. De verlossing komt tot stand via deze wereld. In de hele Bijbelse historie is duidelijk dat het begin van het verhaal niet in Egypte ligt, maar al vóór dat men in Egypte is. Men is eerst buiten Egypte, dan gaat men naar Egypte, om vervolgens daaruit verlost te worden. Dat is dus een plan in "drie fasen". Dat is ook de strekking van die drie dagen in de Bijbel. Het heeft alles te maken met de "restitutieleer". (zie studie 19 "[De leer der restitutie](#)") Dat wil zeggen, het bestaan van de oerscheping, die op een bepaald moment in zonde valt en daardoor in slavernij terecht komt en die vervolgens daaruit verlost wordt. Dat verlossingswerk is gaande.

Precies hetzelfde gebeurt met de Here Jezus zelf, de Verlosser, Hij die volgens Filippenzen 2 : 6-9 "het geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn, heeft Zichzelve vernederd, de gestalte van een slaaf, van een dienstknecht aangenomen hebbende", in Egypte dus. Overdrachtelijk, in de wereld namelijk, om vervolgens daaruit verlost te worden via de weg van dood en opstanding. Dat is altijd weer datzelfde verhaal. Daar gaat het hier ook om. Als Mozes en de zijnen dus naar Egypte gaan, op de ezel, of met de ezel, dan is dat de uitdrukking van de slavernij waarin de mensheid en de wereld zelf terecht gekomen zijn. Maar bovendien, en dat is veel belangrijker, is het de uitdrukking van de vernedering van de Here Jezus, die als de Verlosser uit de hemel nederdaalt en in deze wereld gekomen is om het volk te verlossen.

Dan ben ik nog niet klaar, want het is een gecompliceerde zaak. De slavernij in Egypte is bovendien nog heel speciaal een beeld van de bedeling van de wet. Het gaan van Mozes naar Egypte is een beeld van de komst van de Here Jezus, van de menswording van de Here Jezus hier op aarde, "die geworden is uit een vrouw, en geworden is onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou". (Galaten 4 : 5) Op alle mogelijke manieren is het een beeld van hoe die verlossing tot stand komt. Het is een uitbeelding van het complete heilsplan van God. Namelijk de oorspronkelijke situatie, daarna de vernedering en vervolgens de verhoging. Die oorspronkelijke situatie, de oerscheping, dan de val van deze wereld en het bestaan van de wereld zoals die nu is, en daarna de wedergeboorte daarvan. Kortom, het tot stand komen van een nieuwe schepping, oftewel de verlossing uit Egypte. Het is allemaal precies hetzelfde verhaal, steeds op een ander niveau toegepast.

De ezel wordt niet voor niks genoemd, want die speelt de hele Bijbel door

een belangrijke rol. Niet voor de geschiedenis, maar wel voor de typologie. De ezel van Bileam (Numeri 22) is natuurlijk de meest bekende. Dat beest met niet alleen grote oren, want dat hebben alle ezels, maar hij had nog een grote mond ook. De ezel komt nog wel eens meer voor. Ik denk aan Saul, die op zoek was naar ezels en dan prompt tot koning gezalfd wordt. En natuurlijk Zacharia 9, waar staat: "zie uw Koning komt op een ezelsveulen". Hetgeen vervuld wordt, heel letterlijk, bij de zogenaamde "intocht in Jeruzalem". (Markus 11; studie 74 "[Rijdend op een ezel](#)") Maar de veel belangrijkere geestelijke vervulling daarvan is natuurlijk dat de ezel een beeld is van de dienstknecht. Van de vernedering. De komst van de Koning op een ezel wil dus eigenlijk zeggen dat de Koning helemaal geen koning is, of in ieder geval voorlopig nog niet. De Koning komt namelijk als een dienstknecht. Koningen rijden niet op ezels, maar op paarden. Als er dan toch sprake is van een ezel, spreekt het over de vernedering van de koning. Dat heb je met Saul ook. De uitverkoren Saul, wiens naam betekent "de verkozene", is betrokken bij ezels. Ik meen zelfs drie dagen lang en dan wordt hij tot koning gezalfd. Ik zeg het nu niet erg gedetailleerd, want hoe algemener ik het zeg, hoe makkelijker de algemene principes daarin te herkennen zijn. Deze tocht van Mozes naar Egypte, op de ezel of met de ezel, is een beeld van de menswording van Christus, van de Here Jezus, in vernedering. Daar is de ezel een beeld van.

Dan staat er nog wat bij in vers 20 van Exodus 4: "en Mozes nam den staf Gods in zijn hand". Wij zouden denken dat hij zijn eigen staf in zijn hand had en dat was ook zo. Maar het aardige was dat het "de staf Gods" was. Dus de staf, ik neem een hele grote sprong naar Psalm 23, waarvan gezegd wordt dat hij ons vertroost. "Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij", staat daar. Dan gaat het over de staf Gods. Maar niettemin blijft dit natuurlijk de staf van Mozes. Daar was namelijk wat mee, zo blijkt uit het voorgaande gedeelte van dit hoofdstuk. Die staf wordt namelijk het eerst genoemd.

Exodus 4 : 2-5

- 2 En de HEERE zeide tot hem: Wat is er in uw hand? En hij zeide: Een staf.
- 3 En Hij zeide: Werp hem ter aarde. En hij wierp hem ter aarde! Toen werd hij tot een slang; en Mozes vlood van haar.
- 4 Toen zeide de HEERE tot Mozes: Strek uw hand uit, en grijp haar bij haar staart! Toen strekte hij zijn hand uit, en vatte haar, en zij werd tot een staf in zijn hand.
- 5 Opdat zij geloven, dat u verschenen is de HEERE, de God hunner vaderen, de God van Abraham, de God van Izak, en de God van Jakob.

Over die staf gaat het. Het eigenaardige is dat er dan nog twee tekenen komen.

Exodus 4 : 6, 7

- 6 En de HEERE zeide verder tot hem: Steek nu uw hand in uw boezem. En hij stak zijn hand in zijn boezem; daarna trok hij ze uit, en ziet, zijn hand was melaats, *wit* als sneeuw.
- 7 En Hij zeide: Steek uw hand wederom in uw boezem. En hij stak zijn hand wederom in zijn boezem; daarna trok hij ze uit zijn boezem, en ziet, zij was weder als zijn *ander* vlees.

Er is nog een derde teken:

Exodus 4 : 9

- 9 En het zal geschieden, zo zij ook deze twee tekenen niet geloven, noch naar uw stem horen, zo neem van de wateren der rivier, en giet ze op het droge; zo zullen de wateren, die gij uit de rivier zult nemen, diezelfde zullen tot bloed worden op het droge.

Het gaat hier om het water van de Nijl. De Eufraat is de rivier van Babylonië en de Jordaan die van Israël. Dus hij krijgt drie wonderen te doen, drie tekenen, en dan wordt er uitdrukkelijk gezegd in vers 17:

Exodus 4 : 17

- 17 Neem dan dezen staf in uw hand, waarmee gij die tekenen doet zult.

We hebben maar gelezen van één teken dat met de staf gedaan werd. Dat wil zeggen, de staf werd op de grond gegooid, dan werd het een slang en het werd opgepakt en dan was het weer een staf. Bij die andere tekenen wordt niks over een staf gezegd, maar er staat nadrukkelijk dat ook die tekenen gedaan worden met een staf. Dat betekent dat alle drie die tekenen te maken hebben met die staf. Of anders gezegd: dat de drie tekenen in feite één teken zijn. Het teken van de staf. Toveren gebeurt met een staf, dat stamt nog van veel vroeger. Dat is heel eigenaardig. De meest bekende staf uit de geschiedenis, is waarschijnlijk de "Hermesstaf", de staf van Hermes, waarmee hij zijn toverij pleegde, zijn wonderen deed. Van "Hermes" komt het woord "hermeneutiek". Hermes is de man die alle geheimen der wereld kent, de grote tovenaer, de grote wonderdoener uit de oudheid. Hermes werd vereenzelvigd met Seth, de zoon van Adam. Maar ik denk dat dit niet klopt. Ik weet zeker dat Seth een type is van Christus en ik denk dat Hermes dat ook is. De verhalen worden in feite

toegeschreven aan Hermes, maar het hoort eigenlijk thuis bij Christus zelf. Het punt is heel eenvoudig, welke wonderen we ook in de Bijbel tegenkomen, ze hebben allemaal één en de dezelfde betekenis. Die betekenis wordt voorgesteld door de staf. Uit de afbeelding van de Hermesstaf blijkt dat het een soort kruis is, waarbij de bovenste punt van het kruis min of meer een lus is. Maar het is een staf en die is sowieso een beeld van opstanding. Want een staf is een fallussymbool en spreekt dus over voortplanting, over de volgende generatie en wedergeboorte, want daar gaat het uiteindelijk om. Over geboorte en over verwekking, maar elke geboorte of verwekking is een beeld van wedergeboorte. Dat wordt door de staf uitgebeeld, altijd. Hier is het woord vertaald met "staf", maar dit woord is het normale woord in de Bijbel voor de stammen van Israël. Want een staf is een stam en dat uit de stam leven komt, dat is dacht ik wel duidelijk. En verder wordt het vertaald met "roede". Het zijn allemaal synoniemen met dezelfde overdrachtelijke betekenis, in verband met de voortplanting.

Ik was eens een Jehovah Getuige de betekenis van het kruis aan het uitleggen en toen bleek dat die jongens niet geloven in een kruis. Zij zeggen dat Jezus niet gekruisigd is, maar aan een paal gehangen. Want een "stauros", het oorspronkelijke Griekse woord voor "paal", is niet een kruis. Daar hebben ze nog wel gelijk in ook, alleen is het zo dat dat woord weliswaar van oorsprong "paal" betekent, maar daarom betekent het dat nog niet, als het ook in de Bijbel voorkomt, want dat is wat anders. Wij leren altijd dat de betekenis van een woord niet afhangt van de oorsprong van het woord, van de etymologie, maar van het gebruik. Dus we houden het maar gewoon op een kruis en de Jehovah's Getuigen zitten er wat dat betreft naast. Maar de man werd kwaad en zei: "Dacht u nou echt dat zo'n heidens symbool als het kruis in de Bijbel zo zou voorkomen? Want hij wist heel goed dat het kruis inderdaad zo'n uitgebreid symbool is onder alle volken der wereld, vaak een heilig symbool. Maar wat de man kennelijk niet beseftte, was dat een paal een nog veel heidenser symbool is, meestal in verband gebracht met zogenaamde vruchtbaarheidsrituelen. Wij weten niet meer waar het voor staat, wat voor betekenis het heeft. Maar zo'n "stauros", zo'n paal, is evengoed een beeld van dood en opstanding, net zo goed als het kruis dat is. Dus het verandert in feite nauwelijks iets. Al die opgerichte stenen, obeliskken, totems, scepters of staven, het heeft allemaal dezelfde betekenis. Of men het weet, ja, dat weet ik ook niet, maar wij weten het en daar gaat het om.

Het is een beeld van opstanding, van nieuw leven namelijk, van dood en opstanding. Dat is de manier waarop de verlossing tot stand komt. Ik had bijna gezegd, dat is ook de manier waarop de besnijdenis tot stand komt,

maar daar mag u nog een poosje over nadenken. Die staf namelijk, die Mozes in zijn hand had, daarvan wordt gezegd: "werp hem ter aarde", in Exodus 4 : 3. Er staat niet "laat hem vallen", nee, "werp hem ter aarde". Het gaat om een nederwerping en dus ook om een vernedering. Zodra dat gebeurt, blijkt die staf een slang te zijn. De kunst is altijd om het goed te vertellen. Niet hij verandert in een slang, dat zei ik niet. Maar toen bleek de staf een slang te zijn. Daarna werd hij weer van de aarde opgepakt en zodra hij weer los was van de aarde bleek het weer gewoon een staf te zijn. Dat is waar het om gaat, want "staf" is, als ik het heel fundamenteel zeg, een beeld van potentie, van vruchtbaarheid, van macht dus, van kracht. Wij zouden zeggen, vanuit het nieuwe testament en vanuit de brieven van Paulus, opstandingskracht. Dat is het natuurlijk ook. Het is gewoon de kracht van de levende God. Zodra die op aarde geworpen wordt, vernederd wordt, wat verschijnt er dan? Een slang. U weet wat er met de slang gebeuren moet. Die moet weer verhoogd worden. Want deze slang is inderdaad een beeld van de Messias.

De slang is de "nagash" en dat woord voor slang is op één of andere wijze, via de getallen, verwant met het woord voor Messias, "Masjiach". 358 is de slang, oftewel de Messias. Dat is niks nieuws, omdat in Johannes 3 : 14-16, uitdrukkelijk gesproken wordt over de slang.

Johannes 3 : 14-16

- 14 En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden;
- 15 Opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.
- 16 Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

De verhoogde Slang is die staf in de hand van Mozes, nadat hij hem weer opgeraapt heeft. Want daar zie je wedergeboorte. Het is een staf, het wordt een slang, wanneer hij op aarde in het stof der aarde geworpen wordt. Dat is de vernedering, maar het is de menswording van de Here Jezus. Zodra er echter weer een verhoging is, zodra hij weer van de aarde wordt opgenomen, is het weer de staf. Dat is die staf van Psalm 23.

Psalm 23 : 4

- 4 Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.

"Stok" en "staf" hebben dezelfde betekenis uiteraard. In het Nieuwe Testament wordt dat gewoon rechtstreeks gezegd. Het is de kracht van de opgewekte Christus, die in ons werkt, die ons bemoedigt. De staf is dus een beeld van opstanding en daarmee van eeuwig leven. Eigenlijk is de staf een beeld van God zelf. Maar dat is heel fundamenteel en ver weg. U ziet dat de staf en het kruis verenigd zijn in die beruchte Hermesstaf. Men zal het ons wellicht kwalijk nemen dat we dat noemen, want het is een symbool uit de magie. Maar daar gaat het nu niet om. Al die dingen hebben een oorsprong. Als we die weten, dan hoeven we ook vervolgens niet meer zo bang ervoor te zijn. Het principe blijft dat die kracht, die ook in deze staf geïllustreerd wordt, in ons werkt. De kracht van de opgewekte Christus namelijk.

Dan ben ik min of meer verplicht om die andere tekens ook toe te lichten. In Exodus 4 : 6 staat namelijk: "steek uw hand in uw boezem", en toen kwam hij eruit en was hij melaats. Dat is precies hetzelfde verhaal. Zodra God zich gaat bemoeien met de gang van zaken in de wereld, daarin verschijnt als de Here Jezus, komt Hij in deze wereld als vlees en bloed, maar bovendien voor ons tot zonde gemaakt. (2 Korinthe 5 : 21) Dat is die hand. Ik zeg het wat vlog, omdat ik daar niet bij stil wil blijven staan. Maar de hand, de "jad" of de "jod", kan opgevat worden als de "Jood", kortom de erfgenaam van Juda. De Leeuw uit de stam van Juda is de Here Jezus zelf en daarom is de hand in de eerste plaats Christus zelf, die inderdaad melaats wordt, want melaatsheid is een beeld van de zonde. Daarna wordt de hand genezen, daar gaat het om. Het is precies hetzelfde verhaal. Hij wordt melaats en daarna is hij weer genezen. De staf wordt de slang en daarna is het weer een staf.

Dan krijgen we het derde teken, dat is het water uit de rivier, wat gegoten wordt op het land. Daarin blijkt dan bloed te zijn, leven te zijn, dat bovendien daar ook uitgegoten wordt. Dat is een beeld van het Woord van God, dat in de wereld verschijnt en dan leven voortbrengt. Er valt zoveel over die dingen te vertellen. Bloed is namelijk één van de betere soorten kunstmest. Men geeft planten en bomen water, maar sommigen geeft men ook bloed. Water en bloed namelijk, want dat is leven. Beide zijn leven. In 1 Johannes 5 worden ze alle drie genoemd.

1 Johannes 5 : 6-8 *(aangepast met verwijdering wat niet in de grondtekst staat)*

- 6, 7 Deze is het, Die gekomen is door water en bloed, namelijk Jezus, de Christus; niet door het water alleen, maar door het water en het bloed. En de Geest is het, Die getuigt, dat de Geest de waarheid is.
- 8 de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.

Water, bloed en de geest zijn alle drie leven en zo is het hier ook. Het water, dat uitgestort werd, dat van boven naar beneden komt, blijkt leven te zijn. Ook dat is een beeld van de menswording van de Here, van Zijn incarnatie. Op het moment dat Mozes geroepen wordt om naar Egypte te gaan, krijgt hij een paar tekens om te doen mee. Die zijn een beeld van dat de Heer naar Egypte zal komen, maar dan overdrachtelijk, ik bedoel naar de wereld. Bovendien spreekt het over de wijze waarop die verlossing tot stand zou komen.

Exodus 4 : 20

20 Mozes dan nam zijn vrouw, en zijn zonen, en voerde hen op een ezel, en keerde weder in Egypteland; en Mozes nam den staf Gods in zijn hand.

Die staf spreekt dus van opstanding. Het naar Egypte gaan, is op zich een vernedering. Het heet trouwens "een afdalen naar Egypte". Hier heet het niet zo, maar in de Bijbel staat het uitdrukkelijk zo. Egypte ligt beneden en Kanaän is hoog. Die vernedering wordt ook uitgedrukt in deze ezel. Aan de andere kant is er een teken van verhoging, de opgerichte staf namelijk, die een beeld is van de opstanding. Dan zijn we helemaal terecht bij de Here Jezus, "die Zichzelve vernederd heeft, gehoorzaam is geworden tot de dood, ja, de dood des kruises". (Filippenzen 2 : 8) Waarom? Vanwege de "heerlijkheid die Hem voorgesteld was". Of zoals Filippenzen 2 het gewoon verder zegt: "Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem een naam gegeven, die boven alle naam is". De naam Mozes is het omgekeerde van de naam "sjem", oftewel "sem". Het is een naam die naar beneden gericht is, de andere kant op gaat.

Exodus 4 : 21

21 En de HEERE zeide tot Mozes: Terwijl gij heentrekt, om weder in Egypte te keren, zie toe, dat gij al de wonderen doet voor Farao, die Ik in uw hand gesteld heb; doch Ik zal zijn hart verstokken, dat hij het volk niet zal laten gaan.

Dus hij krijgt opdracht uitdrukkelijk te doen wat hem opgedragen is. Ook dat is iets wat op de Here Jezus Christus van toepassing is. Hij zegt van Zichzelf dat Hij niets doet, zonder dat Hij daartoe de opdracht heeft gekregen van Zijn Vader (Johannes 5 : 19) en aan de andere kant, dat Hij niks spreekt zonder dat de woorden Hem gegeven zijn van Zijn hemelse Vader. (o.a. Johannes 12 : 50) Er staat hier al dat God het hart van de Farao zal "verstokken", verstarren dus, zodat hij het volk niet zal laten gaan. Door Joodse commentaren wordt erop gewezen dat God weliswaar het hart van Farao verhardde, maar, zegt men, er staat negen keer dat God

het hart van Farao verhardde, maar er staat tien keer dat Farao zelf zijn hart verhardde. Dat is nogal wat. Het punt is dat Farao eerst zelf niet wilde en na verloop van een aantal malen zegt de Heer: nou hoeft het ook niet meer. Hij krijgt geen kans meer en de geschiedenis heeft gewoon verder zijn loop. Het hart van Farao is verhard, nadat hij eerst zelf zijn eigen hart verhardde. Het bijzondere daarvan is natuurlijk dat deze geschiedenis van de Farao, wiens hart verhard wordt, aangehaald wordt in Romeinen 9 en dan in verband gebracht wordt met Israël zelf. Want daar wordt geleerd dat Israël zich verhard heeft gedurende de bedeling van de wet. Dat Israël nooit tot geloof heeft willen komen en dat daarom die verharding en die verblinding nu ook over Israël ligt. Daarom staat er: God ontfermt Zich over wie Hij wil en Hij verhardt, die Hij wil. (Romeinen 9 : 18) Een voorbeeld wordt gegeven van deze Farao. Waaruit blijkt dat aan Mozes van tevoren gezegd wordt, denk erom, die Farao zal niet doen wat je vraagt. Bovendien, zegt de Heer, Ik zal Zelf zorgen dat hij het niet doet. Toch krijgt Mozes de opdracht om zijn roeping te volbrengen, om zijn opdracht uit te voeren. Dat is precies wat later met zovele profeten ook gebeurde. De profeten worden gestuurd, met een boodschap, en er wordt bij vermeld dat het volk weliswaar niet zal luisteren, maar ja, er moet nu eenmaal een boodschap gepredikt worden. Waarom? Tot redding van het volk? Nee, tot verheerlijking van God. Daar gaat het ook hier om. Mozes wordt gezonden en Farao verhardt zijn hart. Later wordt de Here Jezus gezonden en Israël verhardt zijn hart. Maar daar komen we nog op in de volgende verzen.

Israël als eerstgeborene en dé Eerstgeborene

Exodus 4 : 22

22 Dan zult gij tot Farao zeggen: Alzo zegt de HEERE: Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israël.

Dit is de eerste keer dat van Israël gezegd wordt dat het "de eerstgeborene" is. Dat niet alleen, maar het is zelfs "de eerstgeboren zoon" van God. Let wel, dat wordt hier niet van de Here Jezus gezegd, maar van Israël zelf. Israël is Mijn zoon, Mijn eerstgeborene. Dat is een belangrijke waarheid, want die geboorte heeft natuurlijk alles te maken met uiteindelijk de wedergeboorte. Met de uiteindelijke verlossing van onder de wet, van onder het oude verbond en het in werking treden van het Nieuwe Verbond. Maar van Israël wordt uitdrukkelijk gezegd: het is de eerstgeborene, het is de hoogste. Dat betekent dat, als Israël de hoogste rechten heeft op aarde en te midden van de volkeren, Farao zich moet onderwerpen aan Israël, in plaats van andersom. Dat het eerder zo is dat Egypte in slavernij behoort te zijn bij Israël, dan dat Israël in slavernij

behoort te zijn bij Egypte. En hier wordt dus uitdrukkelijk gezegd dat Israël het eerste volk is onder de volkeren en dat Israël daarom ook geroepen is om heerschappij te hebben over de volkeren. Als gevolg daarvan, of op grond van deze eerste opmerking in vers 22, wordt er dan gezegd:

Exodus 4 : 23

23 En Ik heb tot u gezegd: Laat Mijn zoon trekken, dat hij Mij diene! maar gij hebt geweigerd hem te laten trekken; zie, Ik zal uw zoon, uw eerstgeborene doden!

Want "de zoon" is de erfgenaam. Degene die zal heersen, dat is waar, maar dat in dienst van de vader uiteraard. Dat is wat God vraagt aan Egypte en dus aan de Faraó: "Laat Mijn zoon trekken, dat hij Mij diene".

Dezelfde Joodse commentatoren zeggen dat het vertaald behoort te worden met "indien gij hem weigert te laten trekken". Uit het verband is het duidelijk dat het dat moet zijn. Want als Egypte hem weigert te laten optrekken, dan staat er: "Ik zal uw zoon, uw eerstgeborene doden!" Dat is ook gebeurd. Hier worden dus twee typen van eerstgeborenen over elkaar gezet. Aan de ene kant de eerstgeborene van God en aan de andere kant de eerstgeborene van Egypte. De eerstgeboren zoon van God is in dit geval Israël. Te midden van Israël is het dan uiteindelijk Christus, maar daar gaat het nu even niet om. Het gaat erom dat de eerstgeboren zoon van God Israël is en als Egypte die eerstgeboren zoon van God niet laat gaan, dan zal God de eerstgeborenen uit Egypte doden. Dat gebeurde bij de tiende plaag. (Exodus 12) Bij die gelegenheid trekt de eerstgeborene van God, namelijk Israël, op uit Egypte. De ene eerstgeborene voor de andere, die ruil wordt er gemaakt. Het bijzondere is dan nog dat de verlossing in de Bijbel, of de herbouw van iets, altijd in verband gebracht wordt met de dood van de eerstgeborene. Ik denk heel speciaal aan Jericho, dat later verwoest werd onder Jozua, waarbij er ook gezegd wordt, dat het niet herbouwd mag worden. Maar het werd uiteindelijk wel herbouwd. Het werd gefundeerd op de eerstgeboren zoon. Dat staat er ook uitdrukkelijk bij. Dat is het principe, dat het herstel, de verlossing van het oude, gebaseerd is op de dood van de eerstgeborene. De verlossing van Israël uit Egypte is gebaseerd op de dood van de eerstgeborene uit Egypte.

Er zit nog veel meer aan vast, want uiteindelijk is het zo dat deze wereld, zoals wij die kennen, de oude schepping, geen eerstgeborenen meer heeft. Die zijn namelijk gedood. De Eerstgeborene van deze wereld is gestorven aan het kruis. Wat we nu kennen als de Eerstgeborene, is de Eerstgeborene

van een nieuwe schepping. Hij wás de Eerstgeborene van een oude, Hij is de Eerstgeborene van een nieuwe. Deze oude schepping heeft geen erfgenaam meer. Dat gaat voorbij en zelfs als straks op deze oude aarde het koninkrijk van de Eerstgeborene gevestigd wordt, dan gebeurt dat op grond van het feit dat Hij de Eerstgeborene is van een nieuwe schepping en niet omdat Hij de Eerstgeborene is van een oude schepping. Daarom staat er ook uitdrukkelijk dat vlees en bloed het koninkrijk niet zullen binnengaan. (1 Korinthe 15 : 50) Zo gebeurde het bij de uittocht uit Egypte dat de eerstgeborenen van Egypte gedood werden, inclusief de Faraó zelf, zodat Egypte zonder erfgenaam, zonder koning, bleef zitten. Maar in plaats daarvan was daar het volk Israël geboren. Deze was de eerstgeboren zoon van God en komt dan ook het erfrecht over de gehele wereld toe. Dat is zo ongeveer de gedachte die achter dit vers steekt. Dat de eerstgeborene van de wereld zal sterven, opdat er vervolgens een Eerstgeborene zal zijn van een nieuwe schepping, die hier nog wordt voorgesteld door Israël zelf.

De HEERE zocht Mozes te doden

Exodus 4 : 24

24 En het geschiedde op den weg, in de herberg, dat de HEERE hem tegenkwam, en zocht hem te doden.

Dit gebeurde onderweg naar Egypte, in de herberg. Wij zijn geneigd in de eerste plaats ons af te vragen aan waarom dat nu allemaal gebeurt. Wat heeft de Heer dan tegen Mozes? Waarom moet Mozes ziek worden, want dat is wat er gebeurt. Hij wordt ernstig ziek. Waarom probeert de HEERE zijn leven van hem weg te nemen? Wat heeft hij dan verkeerd gedaan? De commentaren zeggen dan: Mozes die zit hier onderweg in een herberg en die aarzelde toch al om naar Egypte te gaan en nu zit hij nog ergens onderweg in één of andere kroeg ook. Daar komt het dan op neer. Zo'n verhaal is dat, want men weet er niks mee aan te vangen. Men zegt, hij zal wel weer geen haast maken en onderweg in een herberg zitten ergens, en daarom probeert de Heer hem te doden. Dat is natuurlijk geen logische verklaring, want als de Heer hem zou doden, dan had Hij nog niemand om die opdracht uit te voeren. Zo moeten we het ook niet zien. Dit werkt alleen maar verwarrend. Mozes is onderweg en moet overnachten. Hier is hij in een herberg en wordt daar ziek. Dat is al wat er gebeurt. Dat is voor ons niet zo moeilijk te begrijpen, omdat we inderdaad te maken krijgen met de geschiedenis in het Nieuwe Testament, dat de Here Jezus, van wie Mozes een beeld is, onderweg is naar de verlossing van deze wereld. Overdrachtelijk gezien is dat de verlossing van met name Israël uit Egypte. Voordat het zover is, gebeurt er nog het één en ander. Voordat

Israël verlost wordt, krijgen we eerst te maken met het optreden van de Here Jezus in Israël, de prediking in Israël. Daarna volgt de verwerping van die boodschap door Israël. Dat is tot vandaag aan de dag nog steeds niet verlost en moet nog steeds terugverzameld worden uit al de volkeren waarheen ze verdreven zijn en waar ze zich ook in slavernij bevinden. Over die situatie gaat het hier. Ik denk ook dat die herberg nog best een beetje in verband te brengen is met bijvoorbeeld de herberg van de barmhartige Samaritaan. (Lukas 10) Niet helemaal, maar daar zit het wel in de buurt. Het heeft te maken met wat er onderweg naar de verlossing gebeurt. Terwijl eraan gewerkt wordt, terwijl de Verlosser onderweg is.

De besnijdenis van Mozes' zoon

De HEERE kwam hem tegen, staat er, en zocht hem te doden. Hoe dat nou precies zit en waarom Zippora dan overgaat tot het besnijden van de zoon, daar kunnen we alleen maar naar raden. Het staat er niet bij. Er staat alleen dat het gebeurt.

Exodus 4 : 25

25 Toen nam Zippora een stenen *mes* en besneed de voorhuid haars zoons, en wierp die voor zijn voeten, en zeide: Voorwaar, gij zijt mij een bloedbruidegom!

!

Er staat: "toen nam Zippora een steen", vertaald met "stenen mes". Maar het was gewoon een steen, met een scherpe rand waarschijnlijk, zodat het als mes kon dienen. Wat er nou gebeurt, is niet zo moeilijk. We hebben al gezien dat de dingen die hiervoor genoemd werden in dit hoofdstuk, allemaal te maken hebben met dood en opstanding, namelijk met de wijze waarop de verlossing tot stand komt. Besnijdenis is een ander beeld van de manier waarop de verlossing tot stand komt. Besnijdenis is namelijk dood en opstanding, allebei. Niet alleen dood, maar ook opstanding. Besnijdenis is de wegneming, de "uitrukking" of "uittrekking" zegt het Nieuwe Testament wat wreed. Het is de "uittrekking van het lichaam der zonde", of het "lichaam des vlezes" staat er eigenlijk.

Kolossensen 2 : 11

11 In Welken gij ook besneden zijt met een besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in de uittrekking van het lichaam der zonden des vlezes, door de besnijdenis van Christus;

Het is het wegnemen van de oude mens, het wegnemen van de omhulling, want dat is de voorhuid. Als een omhulling wordt weggenomen, wordt natuurlijk wat openbaar gemaakt. Dat is terecht dus een

omhulling. Het is het wegnemen van de oude mens, de oude schepping, in breedste betekenis, en het openbaar maken van de nieuwe schepping. Dat is wat de besnijdenis voorstelt. Heel eenvoudig gezegd staat de besnijdenis dus voor dood en opstanding. De Heer zocht Mozes te doden en in plaats daarvan vindt besnijdenis plaats, want besnijdenis is dood en opstanding. Alleen wordt het iets gecompliceerder, omdat niet Mozes zelf besneden wordt, ongetwijfeld was hij besneden, maar in plaats van Mozes wordt zijn zoon besneden.

Het gaat niet om Zippora's "harer zonen", maar "haars zoons". Eén, de oudste dus kennelijk, want daar gaat het om. Misschien heeft ze de andere ook besneden, maar dat staat er gewoon niet bij. Die zoon uit het voorgaande vers is namelijk de eerstgeborene van Mozes zelf. De eerstgeborene is de zoon, de zoon met nadruk, en daarom de erfgenaam van de vader. Daarom staat er hier "zoon" in de plaats van de vader. Het klinkt misschien wat vreemd dat ik het zo zeg, maar het gaat erom dat je bijvoorbeeld in Kronieken een opsomming krijgt van alle zonen van een koning en dan staat er achteraan nog eens een keer eentje herhaald. Dan staat daar weer achter, "zijn zoon". Dat laatste betekent dat deze de eerstgeborene is, de erfgenaam. Dat van al die zonen die vermeld worden is hij degene die het eerstgeboorterecht krijgt en dus ook op de troon zal zitten. Zo is het hier ook.

Ze "besneed de voorhuis haars zoons" wil dus zeggen dat het gaat om de eerstgeborene, dan wel degene die het eerstgeboorterecht krijgt. Die wordt "besneden" en dat staat voor de dood en opstanding van die eerstgeborene. Dat is naar aanleiding van wat in de voorgaande twee verzen staat. In vers 22 en 23, waar gesproken wordt over de eerstgeborene zoon van God en over de eerstgeborene van Egypte. Die eerstgeborene Zoon van God is inderdaad Degene die zou sterven en opstaan, en dan praat ik over de Here Jezus. Maar het was ook Israël, die zou sterven en opstaan. "Gestorven" is het in zeker opzicht al, en in een ander opzicht zal het nog sterven in de toekomst, waarna de opstanding uit die dood zal plaatsvinden en dat is uiteraard bij de wederkomst van Christus en bij de bekering van Israël.

Het is op zoveel manieren toe te passen. Als je Mozes ziet bijvoorbeeld als een type van de Heer zelf, dan kun je de eerstgeborene van God zien als Israël, waarvan dan Gersom een beeld is, en die dan dus besneden wordt. Dat is een manier om het te verklaren. Maar ik hou het maar liever zo algemeen mogelijk. Het gaat om het principe dat de verlossing tot stand komt via de weg van dood en opstanding. Daarom is Mozes als het ware dood, hij is het net niet helemaal, maar daar gaat het nou juist om.

Hij wordt vervolgens weer beter, maar dat betekent in feite dat hij uit de dood opstond. Normaal gesproken zou zijn ziekte tot zijn dood geleid hebben. Dus bij gelijkenis is hij uit de dood opgestaan, omdat dat ook zo gebeurde met de zoon, die besneden werd.

Aan de andere kant is het ook heel goed mogelijk, om de zoon van Mozes te zien als een type van de Here Jezus, dus Gersom is dat dan, die dan besneden wordt door zijn moeder Zippora. Als je dat zo toepast, dan krijg je te maken met de Here Jezus, die gedood wordt door Zijn "moeder". Dan bedoel ik niet Maria, maar het volk waaruit Hij geboren was. Want dat is dan Zijn moeder. Het moedervolk is in de Bijbel een heel gewoon begrip. Ons woord voor "moeder", betekent in het Hebreeuws "volk", "am". Wij maken daar "mamma" van. Dat betekent niet alleen moeder, maar het is ook het volk. Zo kan Zippora gezien worden als een beeld van Israël, waarbij Gersom dan een beeld is van de Here Jezus.

Je kunt ook nog verder gaan en Zippora zien als het volk als zodanig, de natie als zodanig, waarbij die zoon dan één van de daaruit voortgekomen generaties is. Wat de Schrift ons inderdaad voorhoudt, is dat bepaalde generaties van Israël ongehoorzaam waren en afweken van God en daarom in ballingschap gingen, eenvoudig vanwege hun afkomst, vanwege hun "moeder" namelijk. Vanwege voorgaande generaties. Een mooie illustratie is die in Hosea 1. Hosea, die "een vrouw der hoerereien" heeft, waaruit geboren worden: "Jizreël", namelijk "God zal verstrooien", en "Lo-Ruchama", namelijk, "niet ontfermd". Vervolgens "Lo-Ammi", namelijk "niet Gods volk". Waarom dat negatieve? Nou, vanwege de afkomst uit de moeder. Als we zeggen dat Israël "sterft" en ongehoorzaam is en de Messias verwerpt, dan komt dat toch door dat wat hen van oudsher is overgeleverd, en dus door een misleiding van door de eeuwen heen, een misleiding door de traditie. Het is dus een erfkwestie, net zo goed als dat met de natuurlijke mens zo is dat hij zondigt en een zondaar is, vanwege zijn afkomst. Dat is precies hetzelfde verhaal. Vanwege zijn aardse afkomst. De afkomst is dan "moeder aarde". Zo is dat dus hier ook.

Waardoor Zippora wist wat er gebeuren moest, weet ik ook niet. Er zijn er die zeggen: Gersom was natuurlijk niet besneden, want Mozes die handelde kennelijk naar het gebruik van de Midianieten en die besneden pas in het dertiende levensjaar, in plaats van op de achtste dag, zoals het tot op heden ook nog zo is onder de Arabische volkeren. Maar het staat hier allemaal niet bij, dat is ook helemaal het punt niet. Waar het om gaat, is dat we begrijpen wat hiermee wordt aangeduid, namelijk de manier waarop de verlossing komt. Zowel in verband met de verlossing uit Egypte in het Oude Verbond, alsook speciaal de verlossing zoals die

door het Nieuwe Verbond dan tot stand komt. Zippora besnijdt haar zoon. Het is onder andere een beeld van de verwerping door Israël van de Messias. En zij werpt de voorhuid aan de voeten van Mozes, staat er, waardoor Mozes daarin betrokken wordt en verantwoordelijk wordt voor die besnijdenis. Je kunt natuurlijk gewoon zeggen: Mozes was ziek, dus hij kon het niet doen, want de vader hoort dat te doen. In het Jodendom hebben ze daar speciaal iemand voor, die daarvoor opgeleid is, om die rol van de vader even over te nemen, de "Mohel". Maar in principe is het de taak van de vader. Hier doet de moeder het, maar die werpt dan de voorhuid haars zoons voor de voeten van zijn vader en zegt: "Voorwaar, gij zijt mij een bloedbruidegom!"

Huwelijk tussen Zippora en Mozes

Het begrip "bruidegom" is wat misleidend, omdat datzelfde woord in bijvoorbeeld vers 18 vertaald is met "schoonvader". Tot nog toe, waar dit woord in de Bijbel voorkwam, is het vertaald met "schoonvader". Wat het betekent, is heel eenvoudig. Het is de aanduiding van een familielid, wat dat geworden is door een huwelijk. Dus het is aangetrouwde familie. Daarom kan het schoonvader zijn, het kan ook schoonzoon zijn. In die zin zou je kunnen zeggen: Jethro was "de bruidegom van Mozes" en "Mozes was de bruidegom van Jethro". Niet "bruidegom" maar dan het woord wat er staat: "Gatan". Het betekent dus "aangetrouwd familielid". Dat is wat we onthouden moeten.

"Trouwen" is het in werking treden van het huwelijksverbond en daar gaat het om. Hier wordt gezinspeeld op het huwelijk tussen Zippora en Mozes en daarom is het dan maar vertaald met "bruidegom". Maar daarmee wordt Mozes als de bruidegom, als de aangetrouwde familie, gezien als een type van de Heer, die in de eerste plaats de Bruidegom van Israël is. Die met Israël getrouwd was in het verleden. De verhouding tussen Israël en de Heer onder het Oude Verbond, wat in die dagen, bij de uittocht uit Egypte tot stand kwam, is een huwelijksverbond. Vervolgens spreekt het uiteindelijk ook over het Nieuwe Verbond, waar ook sprake is van een huwelijk, hoewel daarbij niet zozeer gesproken wordt over man of vrouw, als wel over hoofd en lichaam. Maar niettemin is dat ook een huwelijk. Hier wordt dus uitdrukkelijk met deze woorden weergegeven dat de verlossing tot stand komt via een huwelijk en via een "bruidegom", om dat woord maar even vast te houden. Alleen wordt er gezegd: "een bruidegom van bloed". Dat wil zeggen dat er iets bloederigs aan deze bruidegom is. Natuurlijk gaat het hier om het bloed dat vloeit bij de besnijdenis. Dat lijkt me duidelijk. Maar in het algemeen kun je zeggen dat dit spreekt over het bloed dat vergoten werd op

Golgotha. Dat is de eerste plaats, want daar vandaan terug geredeneerd, kun je spreken over het hele Oude Verbond, het hele oude huwelijksverbond, waarin de Heer, de Echtgenoot, de Bruidegom was. (o.a. Romeinen 7) In de Bijbel is dat toch hetzelfde, waarbij er volgens de wet, dag in dag uit stromen bloed vloeide, in de tempeldienst. Dus sowieso een bloedbruidegom, dat is de term die gebruikt kan worden door Israël voor de Heer, in ieder geval onder het Oude Verbond. Maar al dat bloed dat er stroomde, ook onder het Oude Verbond, is een beeld van het bloed dat eens zou vloeien op Golgotha, want daar vond de besnijdenis werkelijk plaats, namelijk dood en opstanding, als de weg tot verlossing.

Gersom de eerstgeborene van Mozes

Dus de besnijding van Gersom staat model voor de besnijding van Mozes zelf. Gersom is gewoon zijn eerstgeborene, maar de eerstgeborene zoon staat in de plaats van de vader. Dus wie er nou precies besneden wordt, maakt dan heel weinig uit. Daarom staat er ook niet bij wie het precies was en hoe het met de andere ging. Het gaat er maar om dat het Mozes was. In plaats van dat Mozes stierf, werd de zoon besneden, want de zoon staat in de plaats van de vader en besnijdenis is hetzelfde als sterven. Daarom was dit voldoende. Je vraagt je af of Zippora dat ook wist.

Exodus 4 : 26

26 En Hij liet van hem af. Toen zeide zij: Bloedbruidegom!
vanwege de besnijdenis.

Mozes genas. Hij was ineens weer beter en de Heer zocht niet langer zijn leven.

Het blijkt zo te zijn dat de term "bloedbruidegom" in het Jodendom nog steeds gehanteerd wordt in sommige gevallen, waarbij men er dan op wijst dat de term hier, in dit vers, zijn oorsprong vindt. "Toen zeide zij: Bloedbruidegom". Het was al gezegd, het wordt herhaald om er de nadruk op te leggen, dat de term hier zijn oorsprong vindt. Want die hele bruidskwestie, die huwelijkskwestie tussen de Heer en Israël, speelt een overwegende rol in de Joodse cultuur en traditie. Daarom is dit woord daarin ook als het ware vereeuwigd. Maar hier vindt het zijn oorsprong.

Dit spreekt dus in feite, om het tot iets eenvoudigs terug te brengen, over de dood en opstanding van de Here Jezus, van de Verlosser, de eerstgeborene Zoon. Als je al zegt: de eerstgeborene zoon is Israël, dan is de volgende generatie daarvan de Here Jezus, Die de eerstgeborene Zoon is, in de engere zin. Daarom was het Israël, die in feite haar eerstgeborene

Zoon moest opgeven en daarom haar eerstgeborene Zoon besneden, dat wil zeggen, overleverde aan het kruis. Daar komt het op neer. De volgende verzen spreken over wat daarna gebeurde. Ik heb met opzet hoofdstuk 5 : 1 gelezen om te laten zien dat pas daar verder gegaan wordt met het werkelijke verhaal.

Exodus 5 : 1

1 En daarna gingen Mozes en Aäron heen, en zeiden tot Farao:
Alzo zegt de HEERE, de God van Israël: Laat Mijn volk
trekken, dat het Mij een feest houde in de woestijn!

Dat spreekt dus uitdrukkelijk over de verlossing van Israël, zoals die tot stand kwam in het verleden en tot stand zal komen in de toekomst. Maar daar tussenin hebben we te maken met de verzen 27 t/m 31 en dat zijn precies verzen die spreken over de huidige situatie. Dat is namelijk de situatie tussen de dood en opstanding van de Here Jezus, hier voorgesteld door de besnijdenis, en de verlossing van Israël, straks in de toekomst. Daarvan wordt gezegd:

Exodus 4 : 27

27 De HEERE zeide ook tot Aäron: Ga Mozes tegemoet in de woestijn. En hij ging, en ontmoette hem aan den berg Gods, en hij kuste hem.

Deze Aäron was al eerder genoemd in vers 14: "... is niet Aäron, de Leviet, uw broeder?" "Aäron de Leviet" is leuk gezegd, maar als het de broer was van Mozes, was Mozes zelf ook een Leviet, dus dat zegt niets. Mozes stamt ook af van Levi. Maar waarom staat er zo nadrukkelijk "Aäron de Leviet"? Omdat aan de Levieten het priesterschap gegeven zou worden en Aäron zou de eerste hogepriester zijn. Officieel was hij dat nog niet, maar hij zou het worden.

Het priesterschap onder het Oude Verbond, is het "Aäronitische priesterschap" of het "Levitische priesterschap". Beide komen aan de orde in Hebrëen, waar nog een priesterschap genoemd wordt, namelijk dat van Melchizédek. Dan hebben we het nog niet eens gehad over het priesterschap van Jethro in Midian. Want er waren wel meer priesters, onder andere volkeren. Maar wat het volk Israël betreft zou het priesterschap aan Aäron gegeven worden. Hij wordt dan ook uitdrukkelijk genoemd: "Aäron de Leviet". Van wie gezegd wordt in Exodus 4 : 14: "... hij zal uitgaan u tegemoet; wanneer hij u ziet, zo zal hij in zijn hart verblijd zijn". Dat is wat er gebeurt in vers 27. Hier vinden we Mozes en Aäron bij elkaar, die hun verbintenis uitdrukken in deze broederlijke kus.

Mozes en Aäron zijn één

Hier vinden we weliswaar twee personen, maar in werkelijkheid gaat het om één persoon. Ze zijn met elkaar verbonden, ze zijn broers en dus mede-erfgenamen. Ze hebben dezelfde rechten. Kortom, ze zijn één en treden dan ook samen op. Ze spreken samen tot Farao.

Exodus 4 : 28, 29

28 En Mozes gaf Aäron te kennen al de woorden des HEEREN, Die hem gezonden had, en al de tekenen, die Hij hem bevolen had.

29 Toen ging Mozes en Aäron, en zij verzamelden al de oudsten der kinderen Israëls.

Dit is geen goed Nederlands. Het had moeten zijn: "toen gingen Mozes en Aäron". Maar er staat: "toen ging Mozes en Aäron". Ze gingen alsof ze één waren. Ze waren ook één, daar gaat het hier nu juist om in deze verzen. Ze zijn één, Mozes maakt Aäron deelgenoot van alle woorden die de Heer tot hem gesproken had. Samen gingen ze als een eenheid op weg, naar de Farao en spraken tot hem. Wie het dan zei, weten we niet, het zal Aäron wel geweest zijn. Ze waren bij elkaar. Aäron staat voor het priesterschap, hij is de eerste hogepriester van Israël, waarbij Mozes staat voor het koningschap. Het lijkt me duidelijk genoeg dat Mozes de leiding neemt over het volk. Hij wordt dan wel geen koning genoemd, maar hij functioneert wel als koning. Mozes en Aäron worden in de Hebreeën-brief allebei aangehaald, tamelijk uitgebreid zelfs, waarna ze als het ware worden vervangen door Christus. In de eerste hoofdstukken van Hebreeën vind je dat Mozes genoemd wordt. Dan staat er dat "Christus meerder is dan Mozes". (Hebreeën 3 : 3) Hij is een Profeet als Mozes, zo wordt het ook aangekondigd in Deuteronomium, maar Mozes is de leider, de verlosser, de middelaar van het Oude Verbond, terwijl Christus dat is van het Nieuwe Verbond.

In het verdere verloop van de Hebreeën-brief, wordt erop gewezen dat Aäron de hogepriester is van het Oude Verbond, maar dat Christus de Hogepriester is van het Nieuwe Verbond, zodat Aäron en Mozes beide een type zijn van de Eén, namelijk Christus. (Hebreeën 7) Daarom treden Aäron en Mozes hier samen op als één. Samen zijn zij ook de uitdrukking van het hogepriesterschap van Melchizédek, die koning was en priester tegelijkertijd. Dat is dan ook de strekking van Hebreeën. Koningschap en priesterschap met elkaar verbonden. Nu zijn we bijna waar we wezen moeten, want die Hebreeën-brief spreekt over de tegenwoordige situatie, waarin Christus is opgestaan uit de dood, waarin Hij als de Slang, als de

Zoon des mensen, inmiddels verhoogd is geworden en zit aan de rechterhand Gods. Hij is daar onze "Hogepriester naar de ordening van Melchizédek". (Hebreeën 5 : 10) Kortom, Hij is de Middelaar van het Nieuwe Verbond, maar bovendien onze Hogepriester naar het Nieuwe Verbond, en dus Mozes en Aäron tegelijkertijd.

De Here Jezus heeft "drie ambten": Profeet, Priester en Koning. Daarover zegt men: Profeet was Hij in het verleden, Priester is Hij nu en Koning zal Hij in de toekomst zijn. Dat is een misverstand, want Hij is alle drie tegelijkertijd. God heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij gesteld heeft tot Erfgenaam van alles. (Hebreeën 1 : 1) Dat is dus de opgewekte Christus, Die aan de rechterhand Gods zit, volgens vers 3. Die de Zoon is en door Wie God spreekt. Dat wil zeggen: Hij is de Profeet nu en Hij spreekt. Het tweede punt is: Hij is de Koning, want alle dingen zijn aan zijn voeten onderworpen. (Hebreeën 1 en 2) Dus Hij is Profeet en Koning. Vervolgens blijkt dat Hij Koning is, op een Troon zit, maar bovendien onze Hogepriester is. Dat is ook nu zo. Dus Hij is alle drie nu. Bovendien, het priesterschap van de Here Jezus Christus is een eeuwig priesterschap, zodat dat priesterschap van Christus niet afgelost wordt straks door Zijn Koningschap, zoals wel eens gedacht wordt. Zo van: Hij is nu Priester en straks is Hij Koning. Dat is niet zo. Gij zijt priester voor altoos, naar de ordening van Melchizédek. (Hebreeën 5 : 6) Datzelfde geldt voor Zijn koningschap. Dat is voor eeuwig, in de betekenis van "altoos", altijd dus, dat lost elkaar niet af. Hij is dus Profeet, Priester en Koning tegelijkertijd en wel sinds Zijn opstanding. Dat profetschap laten we even weg. Het komt hier niet aan de orde, maar Mozes was natuurlijk een profeet. Als hij een type is van Christus, dan is Christus ook een profeet. Het wordt zelfs verscheidene malen in het Oude en in het Nieuwe Testament aangehaald.

Maar hier gaat het om Mozes en Aäron, als een type van koning en priester en daarom zijn ze gezamenlijk een beeld van de Here Jezus Christus, als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. Dat is een waarheid die vooral in verband gebracht wordt met de tegenwoordige bedeling, de vijfde bedeling, die van de Genade Gods. (Efeze 3 : 2) Nu dus. Ik weet wel dat het bij de volgende bedeling niet ophoudt, maar voor zover het in de Bijbel staat, gaat het over deze tegenwoordige bedeling, dat is in de Hebreeën-brief. Dat is dus ook hier de strekking. Nadat de dood en opstanding van de Here Jezus hebben plaatsgevonden, uitgebeeld in deze besnijdenis, krijgen we dat Aäron en Mozes elkaar ontmoeten, buiten de legerplaats in de woestijn, en dat is Hebreeën. Christus als de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek en buiten de legerplaats (Hebreeën 13). Dat dat zo is, blijkt uit wat er dan gebeurt. "Mozes en Aäron, en zij

verzamelden al de oudsten der kinderen Israëls". De "oudsten" zijn uiteraard de eersten. Als je "eerste" was, ben je ook de "oudste". En dan zijn ze nog niet in Egypte, nog niet bij de Farao, ze zijn onderweg. Maar het is wat hen tegemoet komt.

Exodus 4 : 30

30 En Aaron sprak al de woorden, die de HEERE tot Mozes gesproken had; en hij deed de tekenen voor de ogen des volks.

31 En het volk geloofde, en zij hoorden, dat de HEERE de kinderen Israëls bezocht, en dat Hij hun verdrukking zag, en zij neigden hun hoofden, en aanbaden.

Aäron, de priester, spreekt tot het volk. Dat is wat de oudsten van het volk deden. Deze oudsten, deze eersten, zijn een type van de Gemeente, die in die Hebreeën-brief genoemd wordt. (Hebreeën 12) Een Gemeente van eerstelingen. Pas daarna, dat is Exodus 5 : 1, wordt verder gegaan met de verlossing van Israël zelf. Maar hier zijn het deze oudsten, die in de eerste plaats de tekenen zien die gedaan worden voor de ogen van het volk. Dat slaat op de tekenen die de Here Jezus deed voor "de ogen des volks", waardoor mensen inderdaad tot geloof kwamen, tijdens "Zijn omwandeling op aarde". Maar ook daarna [in de dagen van Handelingen](#), want er werden nogal wat tekenen gedaan toen. Dat is wat ze eerst zien. Eerst zien ze wat, dan komen ze tot geloof en daarna staat er:

Exodus 4 : 31

31 En het volk geloofde, en zij hoorden, dat de HEERE de kinderen Israëls bezocht, en dat Hij hun verdrukking zag, en zij neigden hun hoofden, en aanbaden.

Dan wordt het accent verlegd van zien naar horen, en dat is precies wat in het boek Handelingen gebeurt, na de dood en opstanding van de Here Jezus. Eerst nog tekenen, gericht aan Israël, maar degenen die tot geloof komen, zijn degenen die uiteindelijk niet zien en nochtans geloven en leven uit het gehoor, uit het geloof dus, en niet door aanschouwen.

Johannes 20 : 29

29 Jezus zeide tot hem: Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd; zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben.

Verder staat er van deze oudsten: "... en dat Hij hun verdrukking zag, ..." Het blijft zo dat wij, als gelovigen van deze bedeling, degenen zijn die

gelooven dat God Israël hoorde en hun verdrukking zag en tot hen gekomen is en hen ook verlost. Dat gelooft Israël zelf namelijk niet. Wij wel. Wij geloven dat de Heer naar hen heeft omgezien. Wij geloven dat de Messias gekomen is, zij niet.

Met "en zij neigden hun hoofden, en aanbaden", zijn we in Exodus 4, maar we hadden net zo goed in Openbaring kunnen zijn. Daar vind je ook die oudsten. Dat zijn er 24. (Openbaring 5 : 14; 7 : 11, 13; 11 : 16; 14 : 3; 19 : 4) Het is een beeld van de Gemeente. Elke keer als je ze tegenkomt in het boek Openbaring, doen ze precies wat deze oudsten ook doen: ze aanbidden God. Ze aanbidden het Lam. Dat is precies de bedoeling van de Gemeente, van hen namelijk die behouden worden in de tijd die ligt tussen de dood en opstanding van Christus en Zijn wederkomst met betrekking tot de verlossing van Israël in de toekomst. Dat wij er zijn tot eer van Zijn Naam. Dat wij zijn "een volk voor Zijn Naam", staat er ronduit. (Handelingen 15 : 14) Of wij zijn er tot "een betoning van de rijkdom der heerlijkheid van Zijn genade". (Efeze 2) Of om "bekend te maken, de veelkleurige wijsheid Gods". (Efeze 3) Maar hoe dan ook, een volk voor Zijn Naam. Op andere plaatsen staat bovendien dat wij het loon zijn van de Here Jezus Christus. (Openbaring 22 : 12) Niet alleen het resultaat van Zijn arbeid, want er is nog meer resultaat van Zijn arbeid dan alleen de Gemeente. Maar de Gemeente is het loon op Zijn arbeid en dat betekent dus weer dat we er zijn voor Hem. Vandaar dat die 24 oudsten in Openbaring niets anders doen dan het aanbidden van het Lam, dat op de Troon zit.

Openbaring 4 : 6, 8, 12-14

- 6 En ik zag, en ziet, in het midden van den troon, en van de vier dieren, en in het midden van de ouderlingen, een Lam,...
- 8 ..., vielen de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen voor het Lam neder, ...
- 12 Zeggende met een grote stem: Het Lam, Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging.
- 13 ... : Hem, Die op den troon zit, en het Lam, zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid.
- 14 ... En de vier en twintig ouderlingen vielen neder, en aanbaden Dengene, Die leeft in alle eeuwigheid.

Zo vind je in Exodus 4 : 31 de oudsten, de eerstelingen, die tot geloof komen. "Zij neigden hun hoofden en aanbaden". Pas daarna krijgen we te maken met de uitgeleiding van de rest van Israël. Dat ligt - ook nu - nog in de toekomst.